

UWAGI SZCZEGÓŁOWE, NAD KSIĄŻKAMI UŻYWANEMI W BUHALTERJI.

15. W Buhalterji podwójnej zwykle używa się 3ch głównych ksiąg i prócz tego wielu pomocniczych czyli posiłkowych, których liczba zależy od potrzeby i obszerności handlu.

Trzy główne książki są:

1. Bruljon. 2. Dziennik 3. Wielka księga ze skrowidzem: książki posiłkowe są: księga kassy, księga terminów wypłat, która zarazem może obejmować akceptacje. Księga Numerów, księga faktur, księga rachunków bieżących, księga kommissów, Rozkazów i uwia-domień, księga akceptacji jeżeli ją osobno chcemy utrzymywać. Księga tratów i remesów, księga wydatków, księga kopji listów, księga robotników. Księga bankowa jeżeli tego zachodzi potrzeba i t. d., o tych wszystkich książkach mówić będziemy na swoim miejscu teraz przystapiemy do pierwszej księgi głównej.

O BRULJONIE.

16. Bruljon jest księga z papieru wielkiego formatu in folio, po lewój ręce zostawia się odstęp na $1\frac{1}{2}$ cala najwięcej, a po prawej od końca są dwie kolumny jedna przeznaczona na grosze, a druga obok niej daleko szersza na złote. Każdy interes pojedynczy lub złożony ukończony w dniu jednym pisze się oddzielnie od innych; w środku umieszcza się data i miesiąc, a jeżeli artykuł ten jest pierwszy w rozpoczęciu utrzymywania téj księgi pisze się nawet rok, po jednej i drugiej stronie daty, ciąż-

gną się linje atramentem w kierunku prostopadłym do dwóch pionowych wewnętrznych. Obacz bruljon A.

Na okładce, każdój z tych książek pisze się jej tytuł, rok rozpoczęcia, i zarazem numer lub litera gdy ich jest kilka tego samego rodzaju np. dwa, trzy bruljony, dwa, trzy dzienniki i t. d. a to dla łatwiejszego rozróżnienia.

Każdy artykuł Bruljonu musi w sobie obejmować 6 następujących części koniecznie potrzebnych, do dokładnego pojęcia interesu, to jest:

1. Datę.	4. Jak się płaci.
2. Czynność czyli co się robi.	5. Ilość i jakość.
3. Z kim.	6. Cenę.

Przykład.

1. Data.	3 Października.
2. Czynność czyli co się robi.	kupiłem
3. Z kim.	od Ludwika
4. Jak się płaci.	Gotowizną
5. Ilość i jakość.	40 beczek wina Burgońskiego
6. Cena.	po złp. 500:

które to części sześć powinny być tak uporządkowane w Bruljonie.

(1) 3 Października —————

(2) Kupiłem	(3) od Ludwika	(4) za gotówkę	(5)		
40 beczek wina Burgońskiego	(6) po 500 złp.			20000	

Radzę czytelnikom dla tém lepszego pojęcia praktycznej części buhalterji, przepisać do księgi podług wzoru podanego, umyślnie na ten cel sporządzonej, wszystkie artykuły zawarte w Bruljonie w tém dziele wydrukowane i zastanowić się nad każdym, aby zrozumieć interes, objąć

jego rozciągłość i związek z innemi, taka bowiem praca, lubo mozolna, wiele jednak obiecuje korzyści.

Uwaga dla buhaltera. W miarę jak interesa odbywają się, zaciągając je, w téjże samej niemal chwili po ich ukończeniu do Bruljonu, aby przypadkiem nie uszła pamięci jaka ważna okoliczność. Co robić z dowodami piśmiennemi popierającemi interes zapisany powiem później. W jaki sposób artykuły z Bruljonu przenoszą się do dziennika wyłożę następnie.

O DZIENNIKU (JOURNAL).

17. Zewnętrzna postać *Dziennika* jest prawie taka sama co Bruljonu jest to: Księga z papieru wielkiego formatu oprawna, in folio. Wszystkie stronicie są ponumerowane, i podług prawa muszą być stemplowane, na pierwszej karcie Sędziego trybunału handlowego zapisuje ile kart w sobie zawiera, oraz na każdej kładzie swoją cyfrę, a to aby jej nienadużyć.

W utrzymywaniu téj książki, buhalter musi dołożyć usilności, a nadewszystko uwagi aby się nie pomylił, gdyż skrobać, mazać prawem jest zabronione, dla tego poprzednio powinien artykuł mający się wpisać do dziennika na kartce osobnej ułożyć i poprzednio już zre-dagowany wciągnąć. Z tych to powodów wydział buhalterji musi mieć dla siebie przeznaczone miejsce spokojne, i od wpływu osób do niego nie należących wolne; w razie przeciwnym mógłby buhalter wiele doznawać przeszkód, który prócz tego zyskawszy ufność swego naczelnika i mając pod swą prawie wyłączną opieką stan jego interesów, musi zachować zupełny sekret tego wszystkie-